

A HTMT HÍREI

Az MTK EB megtartotta évindító megbeszélését

A Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke, Kocsis Károly kezdeményezésére február 22-én tartotta évindító megbeszélését az öt magyarországi akadémiai területi bizottság, [...] valamint a négy határon túli magyar akadémiai szervezet...”

Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Megjelent a REGIO. Kisebbség Kultúra Politika Társadalom folyóirat legújabb száma

A folyóirat legfrissebb, Évf. 28, Szám 4 (2020) számában helyet kap három tanulmány, mely a GeneZYs 2015 ifjúságszociológiai felmérés adatait elemzi a kárpátaljai, vajdasági, szlovákiai és erdélyi magyar fiatalok körében. A szerzők a határon túli fiatalok nemzeti kötődéseit és ezek mintázatait próbálják feltárni: [...] Zsigmond Csilla, Közösen élünk” – a nemzethez tartozás és a többes nemzeti kötődés mintázatai kisebbségi helyzetben című tanulmánya; Szabó Júlia, Szabadidő és kulturális fogyasztás a Kárpát-medencei magyar fiatalok körében; Vita Emese, Kárpát-medencei magyar fiatalok párkapcsolati magatartása. [...] Az Autonomia előfeltételek alfejezetben teret kapott Beretka Katinka, az MTA külső köztestületi tagjának A nemzetiségi autonómia Szerbiában: visszaemlékezés a kezdetek előtti időkre című tanulmánya is [...] illetve számos más, a folyóirat tematikájába szervesen illeszkedő tanulmány...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Az EP szerbiai jelentés tervezete bírálja Szerbiát a médiahelyzet és dicséri a gazdaság állapota miatt

Elfogadta az Európai Parlament Külügyi Bizottsága a Szerbiáról szóló jelentést. A Vladimír Bilčík szlovák európai parlamenti képviselő által készített jelentéssel kapcsolatban a bizottsági tagok több kiegészítést is elfogadtak. Kritikát fogalmaztak meg a korrupció elleni harc, a parlament működése és a médiaszabadság kapcsán. Pozitívan értékelték a gazdasági mutatókat, a regionális gazdasági együttműködést és Belgrád Pristinával folytatott dialógusát...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Ismét egy rosszul elsült reklám dühítette fel a nőket és a nemzeti kisebbségeket

A Vajdasági Bank a Facebookon tett közzé egy reklámot, melyben a pénzintézet a személyi- és a lakáshitelt népszerűsíti a Hány kis szerbet fogsz nekem szülni? reklámposttal, és ezt sokan a bank nacionalista kirohanásaként értelmezik. „Vajon csak a szerbek vesznek fel hitelt?” A Vajdasági Bank egyébként a magyar OTP bankcsoport tulajdonában van. Gyorsan kiderült azonban, hogy a bankosok hibát követtek el, mert nem számoltak a női közönség haragjával, akik dühös kommentárokkal árasztották el az oldalt, amelyek szerint ők nem a szerbecskék „szülőgépei”. A nők mellett a nemzeti kisebbségek képviselői is elégedetlenségüket fejezték ki a reklám miatt, és feltették a banknak a kérdést, hogy „csak a szerbeknek van-e joguk a hitelre”. [...] A bankárok eltávolították a reklámot és elnézést kértek, valamint közölték, hogy a bank „mélyen tiszteletben tartja az ország nemzeti, vallási és nyelvi sokszínűségét, tiszteletben tartva az emberi és kisebbségi jogokat...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kihelyezett konzuli fogadónap Topolyán

A topolyai községi képviselő-testület tanácstermében tartott fogadónapot tegnap Magyarország Szabadkai Főkonzulátusa, mivel az elmúlt valamivel több, mint két hétben 20 honosítási eljárást kezdeményeztek a községbeliek. A rendezvényen a főkonzulátus alkalmazottjai mellett jelen volt Szatmári Adrián is, Topolya község polgármestere, aki újságírói kérdésre elmondta, a községben 2011 óta több mint tízezer igényelték és kapták meg a magyar állampolgárságot. A kihelyezett konzuli fogadónap jelentősége, hogy az idős, beteg egyének, családok itt helyben, a Szabadkára történő körülményesebb és költségesebb, időigényesebb utazás nélkül is megejthetik a kettős állampolgársági kérvények átadását...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

2020 vajdasági magyar nép- és komolyzenei lemeztermése

A vajdasági zenekarok nem sokat lógatták a lábukat az elmúlt év folyamán, gyakoroltak, új számokat írtak, aztán stúdióba vonultak, hogy mikrofonok előtt lemezre muzsikálják őket. Nézzük (aztán pedig hallgassuk), kik és milyen új hanganyaggal álltak elő. ...”

Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

A Rektori Konferencia továbbra is elfogadhatatlannak tartja az új felsőoktatási törvénytervezetet

A Szlovák Rektori Konferencia tagjai tegnap, február 23-án találkoztak Branislav Gröhling oktatásügyi miniszterrel és Ľudovít Paulis államtitkárral. A találkozón megvitatták a felsőoktatás módosítását érintő törvénytervezetet, valamint szó esett a Helyreállítási tervhez tartozó anyagi források szétosztásáról is. A Szlovák Rektori Konferencia (SzRK) a találkozót követően kiadott állásfoglalásában leszögezte, a felsőoktatás megreformálását célzó törvénytervezetet ebben a formában elfogadhatatlannak tartják, valamint a felsőoktatás megújítására szánt 200 millió eurós forrást elégtelennek vélik. A SzRK ezért felszólította a tervezet benyújtóját, az Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumot, hogy most ne tegyék bele az anyagot a jogalkotási folyamatba. Hangsúlyozták, elkötelezettek a konstruktív párbeszéd mellett, hiszen érdekeltek a felsőoktatás alapvető problémái hatékony és kedvező megoldásainak keresésében...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A kormány elfogadta az állampolgársági törvény módosítását – magyar szempontból nincs áttörés

A kormány elfogadta az OĽANO által vezetett belügyminisztérium műhelyéből származó állampolgársági törvény módosítást, amely bizonyos esetekben megakadályozza a szlovák állampolgárság elvesztését egy másik ország állampolgárságának megszerzése esetén. A dolog azonban a felvidéki magyarság szempontjából sok újat nem hoz, a kormány elsősorban a külföldön életvitelszerűen élőknek kedvezett, illetve azoknak, akiknek van bejelentett lakhelye az adott másik ország területén. Tény, hogy ennél többet a kormányprogramban sem ígértek. [...] A Híd és az MKP is tiltakozik az állampolgársági törvény módosítása ellen. [...] Abháziát, Kelet-Ukrajnát, a Donyeck-medencét és más, hasonló háborús térségeket emlegetett Martin Klus (SaS) külügyi államtitkár annak indoklásaként, hogy miért nem teszi lehetővé a szlovák állampolgársági törvény a kettős állampolgárságot a felvidéki magyarok számára is. A téma a TA3 hírtelevízió szerda esti műsorában került terítékre Gyimesi György (OĽANO), Marian Kotleba (ĽSNS), Martin Klus (SaS) és a Marian Kéry (Smer részvételével)...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Négy utca kapta vissza régi magyar nevét Érsekújvárban

Az „Érsekújvár én így szeretlek” facebook csoport adminisztrátorai - Hancko Róbert és három társa - saját költségükön cseréltek le négy olyan utca névtáblát, ahol a magyar utcanévek a szlovák verzió tükörfordításaként szerepeltek. [...] Azt nagyon fontosnak tartottuk, hogy a szlovák és a magyar utcanév egy táblán legyen, ugyanolyan nagyságú és típusú betűkkel” – tájékoztatott Kővágó Éva, az egyik adminisztrátor. [...] A város vezetőségének részéről is ígéretet kaptak, hogy ha valahol táblacserére kerül sor, akkor csak egy szlovák-magyar tábla kerül majd kihelyezésre. Hogy ez nem csak ígéret, azt már tapasztalták a csoport tagjai. Ezeknél a fajta táblánál nehezebb lesz a magyar felirat festékekkel való lefújása, is, ami sajnos elég gyakran megesik. Mi már szinte acetonnal és ronggyal a táskánkban járunk, hogy ha ilyenre rábukkanunk, gyorsan lemoshassuk” – sorolta Kővágó Éva, aki hozzátette, kétszer már brigádot is szerveztek a lefújások eltávolítására...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Hendikeppel előlépő nemzedék, Komzsik Attila

Ez az immár nálunk is egy éve grasszáló pandémia az egész ifjú generáció számára úgy tette idegenné a fiatalság minden eddigi ismert megszokottságát, akár a rossz sivatag. Mekkora frusztrációt és küzdelmeket jelent(het) ez a részükre? Komzsik Attilát, a nyitrai KFE Közép-európai Tanulmányok Karának korábbi dékánját, az MTA külső köztestületének tagját szembesítettük ezzel az aktuális dilemmával. [...] A mai fiatalság eleve hatalmas kihívások előtt áll. Hiszen a jelen fiatal generációjának a jövőben öt-tíz évente lépnie kell egyet a saját szakmájában. Vagy egy másikban új közösségbe illeszkedve valami újat elsajátítania. [...] Az pedig külön szót érdemel, hogy itt a járványkezelés feladatát a kormány úgy látja el és úgy irányítja, ahogyan! Tele improvizációkkal, elbizonytalanító döntésekkel, az emberek pénteken nem tudják, mire ébrednek hétfőn. Az iskolákat az elsőként zártuk be, és utolsóként nyitjuk ki. Az örökös hezitálás mindenkire rossz hatással van, a felnövekvő nemzedéket pedig duplán elbizonytalanítja, amire külön hatással lesz a pandémia alatti összezártság is, a tágabb szociális közeg hiánya. [...] Úgy vélem, bizonyos készségeket nem lehet online formában megtanítani. Meg hát a szakmai gyakorlatok tárgykörében szintén kiesett már egy teljes esztendő...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Magyar Tanítási Nyelvű Gimnáziumok az Estöri Kreatív Történelmi Verseny döntőjében

A kassai Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és a komáromi Selye János Gimnázium csapata is az Estöri Kreatív Történelmi Verseny döntőjében. [...] 28 csapat szállt ringbe az V. Estöri Kreatív Történelmi Verseny 2020/21-es évadának középdöntőjében, ahol a résztvevők az előzetesen elkészített videóikkal és az azokhoz kapcsolódó prezentációikkal versenyeztek – ezek a reformkor kettős, feudális és az éppen csak kibontakozó polgári világát mutatták be. Az Esterházy Magyarország Alapítvány YouTube csatornáján, streamen keresztül követhető online videó konferencia formájában megrendezett egész napos középdöntőben 14 vidéki 4 határon túli, valamint 10 budapesti csapat mérte össze erejét, hogy megküzdjön a döntőbe jutásért. Az idei verseny a 19. század első felének magyar történelmét helyezte középpontba. „Szinte teljes képet kaptunk a 19. század első felének történetéből. A

zsűri elégedett volt a témaválasztásokkal, örömmel nyugtázta, hogy a verseny segít a videó készítési kompetenciák megszerzésében is, hiszen néhány egészen kiforrott, filmes tehetséget sejtető munkával is találkoztak...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: A népszámlálásról érthetően, Gyurgyík László

Tíz évente követik egymást a népszámlások. Különleges helyzetünk miatt bennünket elsősorban mindig a magyar nemzetiség megvállása, illetve a magyar közösség számarányának a megtartása, növelése érdekelhet elsődlegesen. Gyurgyík László demográfussal, az MTA külső köztestületének tagjával, egyetemi oktatóval az Adásidő legújabb epizódjában nemcsak erről, hanem a népszámlálás céljáról, értelméről, illetve a lebonyolítások körüli érdekességekről beszélgettünk, mely során kiderült, hogy ha jó az előadó, a száraznak tűnő téma mindjárt könnyebben érthető válik...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Recenzió: A Napról napra Trianon című könyv

Recenzió Demkó Attila - Gyulai György „Napról napra Trianon - 1918-1924” című könyvéről. [...] A közhelyeket látványosan kerülő könyv időnként tabudöntőgető elemzés, máshol izgalmas gondolatjáték a „mi lett volna, ha” kérdésével, de fellelhető benne számos utalás mai világunkra is. [...] A „Napról napra Trianon” abban sem az eddigi Trianon-irodalom nyomvonalát követi, hogy két, vagy talán inkább három szerző műve, és a harmadik alkotó miatt különösen érdekes lehet a felvidéki olvasók számára. Ő ugyanis Vincze László, az igencsak igényes „100 éve Léván történt” Facebook-oldal alapítója és szerzője. A lévai szál teljes egészében az ő írása. A „Napról napra Trianon” azért sem egy hétköznapi könyv, mert a szó jó értelmében vett lelkes (és egyébként alapos) kívülállók a szerzők. [...] Mégis, fura módon bizonyos értelemben előny, hogy a könyvet nem a terület szakértői írták. A rendkívül széles szakirodalom és korabeli sajtó gazdag és élő háttérrel ad, amelytől igazán éltszagú, amit olvasunk. Azonban aki történelmi tárgyilagosságot keres, nem mindig találja meg: a „Napról napra Trianon” mégsem zavaróan elfogult: magyar szemzőgből nézi az eseményeket, de nem mellőzi a másik oldal érveit...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A pozsonyi Katalin-kápolna anekdotája

Pozsony óvárosának egyik legfontosabb ütőere a Mihály utca. Most az egyik legkevésbé feltűnő épületét vesszük számba. Ha a nevét adó Mihály-kapun lépünk be, bal felől közép tájt találunk egy első pillantásra szerénynek tűnő épületet. Talán egyetlen különlegessége, hogy keskenyebb a többi háznál. Sok évvel ezelőtt még napközben rendszerint nyitva állt, és ha beléptünk, meglepődve láttuk, hogy egy szerény méretű és nem túldíszített, mégis gyönyörű tiszta gótikus stílusú kápolnában táruel élénk. Szomszédjában hajdan a pozsonyi magyar könyvesbolt működött, és ha egy jó könyv megvétele után ide tért be az ember, szinte más világ fogadta...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ezentúl kötelező a gyerekülés használata Ukrajnában

Ukrajnában a Miniszteri Kabinet a soron következő ülésen úgy döntött, hogy kötelezővé teszi a gyerekülést a gépkocsikban, ha 145 centiméternél alacsonyabb gyermek szállítását tervezi. Az elfogadott rendelet előírja, hogy a gyereküléseket a hátsó üléseken kell elhelyezni. Csak tavaly több mint 150 gyermek halt meg közúti balesetekben Ukrajnában, és csaknem 5 ezren megsebesültek...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Törvénytervezet: Készül a kollaborálásról szóló törvény

A Legfelső Tanácsban bejegyezték az 5144. sz. törvénytervezetet a kollaboráns tevékenység büntetéséről. A jogszabály elfogadása esetén 10, 15 év szabadságvesztéssel vagy életfogytiglani börtönnel is sújthatók lesznek az Oroszországgal együttműködő ukrán állampolgárok. A honatyá azt írta: a törvénytervezet büntetést ír elő Oroszországot, annak az ideiglenesen megszáll területeken törvénytelenül létrehozott képződményeit Ukrajna ellenében segítő bármilyen cselekményért, az állam biztonságát fenyegető információs propagandáért, az úgynevezett köztársaságok és Krím hatósági szerveiben önként betöltött tisztségeikért, a katonai formációk anyagi támogatásáért és finanszírozásáért...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Megtartotta első ülését a magyar-ukrán oktatási munkacsoport Kijevben

A közlemény szerint Pacsay-Tomassich Orsolya, a magyar delegáció vezetője, a munkacsoport társelnöke az ülésen hangsúlyozta: fő célja, hogy a kisebbségek anyanyelvhasználatát korlátozó ukrán oktatási törvény elfogadását követően kialakult helyzet megoldódjon. A magyar fél a realitásokat figyelembe véve konstruktív javaslatokat fogalmazott meg, bízva abban, hogy azok minden fél számára elfogadhatók lesznek – írták. Az ülésen a véglegeshez közeli állapotba hozták a diplomák kölcsönös elismerését

biztosító, úgynevezett ekvivalencia egyezményt, valamint Pacsay-Tomassich Orsolya budapesti látogatásra hívta meg ukrán partnerét a közös gondolkodás folytatására – olvasható a közleményben...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Kisebbségi törvénytervezet: Kiszivárgott, meg nem erősített dokumentum?

Talán az európai bírások hatása, talán a véletlen műve, mindenesetre nem sokkal azután, hogy a napokban Volodimir Zelenszkij elnök hivatalában tanácskozást tartottak a nemzeti kisebbségekről megalkotandó törvényről, eljutott szerkesztőségünkhöz egy A nemzeti kisebbségekről Ukrajnában címet viselő, törvényjavaslatnak tűnő dokumentum. Érthető módon nem lehetünk bizonyosak benne, hogy a tervezet azonos-e azzal, amelyet a hatalom be szándékozik nyújtani a parlamentnek, s még abban sem, hogy az előkészítő munka melyik stádiumát tükrözi a szöveg. [...] Vegyük például a nyelvhasználatot! A tervezet 4. cikkelyének 2. pontja felsorolja az állam által a kisebbségekhez tartozó polgárok számára garantált jogokat. Ezek között találjuk egyebek mellett az anyanyelv elsajátításának és használatának lehetőségét, de az anyanyelven való tanulás mostanáig gyakorolt jogát már nem, vagyis a kisebbségi törvény tervezete jelen helyzet szerint megmarad az oktatási és a nyelvtörvény által kijelölt szűkebb korlátok között...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Sokak régi álma válna valóra azzal, ha megépülnének a határátkelők

Egy évvel ezelőtt az Ukrán Állami Határőrszolgálat vezetősége arról tett tanúbizonyságot, hogy nem ellenzi újabb határátkelők nyitását Kárpátalján. Közel három évtizede kiváló beszédtemául szolgál egy új ukrán–szlovák határátkelő nyitása az Ung-vidéken. Az ellenőrző pontot a kárpátaljai Palágykomoróc és a felvidéki Dobóruszka közé tervezik. A már meglévő, alig néhány kilométerre található Kis- és Nagyszelmenc között 2005 decemberében megnyitott határátkelő gyalogosan, illetve a kerékpáron lehet áthaladni. Már rég szükségessé vált, hogy az autósok számára is megteremtsék az átkelés lehetőségét. Előrelépés azóta nem történt, ám a Szürtei kistérség megalakulásával haladás mutatkozik az ügyben...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Ingyen földterület: Termőföldjeikért harcolnak a gátiak és a kistérségek

A Beregszászi járási Gáton a lakosság jelentős része földműveléssel foglalkozik. Mint fogalmazznak: nem szeretnének külföldön munkát vállalni, itthon akarnak boldogulni, ehhez viszont termőföldre van szükségük, amit megművelhetnek. Az állami földhivatal azonban évek óta visszautasítja földigényeiket, annak ellenére, hogy Ukrajnában minden állampolgárnak joga van 2 hektár termőföldet igényelni. [...] Lassan halad a korábban a megye és a járások tulajdonában lévő földterületek átadása a kistérségek számára. Az adminisztrációs reformok értelmében a járási tanácsoknak át kell adniuk a kistérségekben levő intézményeket, valamint azokat a földeket, amelyek ott találhatóak. Ezen földterületek átadása viszont nagyon lassan és nehézkesen történik. A Beregszászi kistérségben december folyamán 1500 földterület átruházására nyújtották be az igényüket, ezek közül viszont eddig csak 4 hektárt kaptak meg...” Forrás: Karpata.u: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Tóth Mihály előadása: A 30. cikk nyelvi diszkriminációnak minősül

A nemzeti szimbólumok használata, a szolgáltatói és a kereskedelmi szféra területén, a hivatalokban használandó, használatos nyelv valamint a decentralizációról, a közigazgatási reformról tartott előadást Dr. Tóth Mihály alkotmányjogász, az MTA külső köztestületének tagja a makkosjányosi Helikon Hotelben beregszászi járási, kistérségi képviselőknek, polgármestereknek és falusi előljáróknak. A tájékoztatót a KárpátHáz Civil Szervezet kezdeményezte. [...] A korábbi parlamenti képviselő előadását, az Ukrajnában hatályos kisebbségi jogok összegzésével kezdte. Kiemelte: Ukrajnában a magyar közösség él ezekkel a jogokkal a legszélesebben. Kitért az államnyelvtörvény 30. cikkére, amely az idei év elején emelkedett jogerőre, és a szolgáltatói és a kereskedelmi szférában korlátozza a nyelvhasználatot. Tóth Mihály kiemelte, ez a jogszabály szembe megy Ukrajna több nemzetközi vállalásával is, többek között a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájával és a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménnyel, ráadásul alkotmányellenes is, így az sem zárható, ki hogy a most felfüggesztett Alkotmánybíróság a jövőben elmeszeli ezt a cikkelyt. Ugyanakkor kiemelte, hogy jelen helyzetben a legbölcsebb, amit tehetünk, hogy kerüljük az ebből fakadó konfliktusokat...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A Hargita Megyei Törvényszék tárgyalja a csíkszentmártoniak keresetét a megyehatárperben

Eldölt, hogy a Hargita Megyei Törvényszék illetékes első fokon dönteni abban a perben, amelyet Csíkszentmárton kezdeményezett a község és Dormánfalva közötti, ezzel együtt Hargita és Bákó megye határának megállapítása érdekében. Erről a Legfelsőbb Ítélo- és Semmítőszék határozott. Csíkszentmárton tavaly azért kezdeményezte a pert, mert a két megye határáról, amely az úzvölgyi katonatemető közelében húzódik, nincs egyértelmű döntés. Azt kérték a bíróságtól, hogy az 1968. évi 2. számú, az ország

közigazgatási felosztásáról szóló törvény, másrészt egy ennél korábbi, szintén 1968-as minisztertanácsi határozat alapján jelölje ki a két megye közötti határt – ennek értelmében Úzvölgye Csíkszentmárton része. Így a per tárgyalása, amely Úzvölgye egyértelmű hovatarozásáról is dönthet, Csíkszeredában kezdődik meg...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Próbanépszámlálást tartanak a jövő hónapban, tesztelik az önkitöltés módszerét

Márciusban ötvenezer lakos bevonásával próbanépszámlálást tartanak a jövő évi hivatalos népszámlálás előkészítéseképpen – közölte szerdán a statisztikai hivatal (INS). Az INS által kiválasztott háztartások lakóinak – függetlenül attól, hogy román állampolgárok-e, vagy sem – március 10–16. között lesz lehetőségük arra, hogy adataikat önállóan töltsék ki az internetes kérdőíven. A hazai népszámlálások történetében első alkalommal alkalmazzák az önkitöltés módszerét. Azokat, akik az önkitöltést nem tudják elvégezni, március 22–31. között személyesen is felkeresik a számlalóbiztosok. A próbacenzussal az adatok begyűjtését, tárolását és feldolgozását tesztelik. Romániában a népszámláláson megállapított lakosságaránytól függ, hogy egy adott településen joga van-e valamely nemzeti kisebbségnek az anyanyelvű tájékoztatásra, feliratozásra, joga van-e anyanyelvét használni a hivatalokban. A jelenlegi jogszabályok szerint a nyelvi jogok húsz százalékos arány felett illeti meg a nemzeti kisebbségeket. [...] Az INS honlapján egyelőre csak román és angol nyelven lehet elérni a romániai próbacenzus regisztrációs oldalát...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Rektorok mindörökké?

Az alaptörvénybe ütközik a tanügyi törvény azon módosítása, amely szerint a rektorok megválaszthatóságának nincsenek határai. Január közepén az alkotmánybírák egyhangúlag értettek egyet Klaus Iohannis köztársasági elnök beadványával, és döntöttek arról, hogy a 2020. évi 79-es sürgősségi kormányrendeletet szentesítő törvény – a kétkamarás döntés elvét sértve – nem felel meg az alkotmányossági előírásoknak. [...] A rektorok végtelen regnálásától szóló cikkelyt, miszerint négyéves mandátumukat korlátozás nélkül meg lehet hosszabbítani, a szociáldemokrata politikusok a katonai oktatásra vonatkozó törvénymódosításba csomagolva adták el sikerrel a szenátus védelmi bizottságában. [...] Ez meg is történt, a kilenc egyetem rektora jelöltette magát, és maradt harmadszorra is korábbi székében...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

Online konferencia: A kommunizmus áldozataira emlékeznek erdélyi magyar kutatók részvételével

Kétnapos nemzetközi tudományos online konferenciát tartanak a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja alkalmából csütörtökön és pénteken. A Gulág- és Gupvi-kutatók Nemzetközi Társasága (GKNT), a Károli Gáspár Református Egyetem, valamint a Miskolci Egyetem Közösség és egyén – a szovjet fogságba hurcoltak kontextusában című rendezvényén 12 magyarországi, határon-, illetve tengerentúli kutatóhely 23 történésze osztja meg legújabb kutatásainak eredményeit, többek közt Papp Annamária, Benkő Levente és az MTA külső köztestületének tagja, Murádin János Kristóf Kolozsvárról. [...] Egyre több kiadvány és interjúkötet, illetve emlékirat látott napvilágot az elmúlt években, immár játékfilm is született a témakörben, lásd az Örök tél vagy a Sátán fattya című alkotásokat. Rámutatott, ennek ellenére sokaknak még mindig nincs tudomása arról, hogy például Kolozsvárról és Tordáról 1944 októberében több ezer civil férfit hurcoltak el a szovjet kényszermunkatáborokba, ahonnan csupán a szerencsésebbek térhettek haza, a többiek pedig mind odavesztek az elviselhetetlen körülmények miatt. [...] Papp Annamária azt is elmondta, hogy a Gulág- és Gupvi-kutatók Nemzetközi Társasága ezzel a céllal jött létre, eddig számos konferenciát és rendezvényt tudhat maga mögött...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Itt megnézhető az Érted beszélgetése az erdélyi roma közösségekről

Az online térben újraindult Érted Talks a második adásában a sokak által érzékenynek talált roma témába vágta bele. A beszélgetést B. Szabó Zsolt vezette, moderálta, aki kérdéseit Kiss Tamás szociológusnak, kisebbségkutatónak, illetve András Lórándnak, a Hargita Megyei Mélyszegénység Munkacsoport koordinátorának tette fel – derül ki az Érted szervezet közösségi oldalán. A másfél órás beszélgetés összefoglalója itt olvasható, illetve a beszélgetés megtekinthető az Érted Facebook-oldalán, illetve a Youtube-csatornájukon...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Tisztelgés Bodor Ádám írásművészete előtt: erdélyi szerzők is közölnek a szülinapi kötetben

Különleges kötet jelent meg Bodor Ádám 85. születésnapja alkalmából: 35 szerző tiszteleg a Kossuth-díjas, 1936. február 22-én Kolozsváron született író életműve előtt. Számos erdélyi szerző írt a Receptek végnapokra című, a magyarországi Szépirodalmi Figyelő gondozásában napvilágot látott kiadványba: köztük Varga László Edgár, lapunk volt munkatársa, akinek novellájából idézünk. [...] A gyűjtemény varázslatos gasztronómiai utazásra hívja az olvasót Jablonska Poljana és Pregyina vidékére, Halmaherára vagy a Kolinda-erdő fenyvesei közé. Harmincöt szerző kalauzolja az olvasót a Bodor Ádám prózájában megjelenített szűk hágók és hófödte hegycsúcsok felé, közben pedig különös konyhai fortélyokat is megosztanak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Emlékiállítás nyílik Kántor Lajos emlékére a sepsiszentgyörgyi Erdélyi Művészeti Központban

In memoriam Kántor Lajos címmel nyílik kiállítás pénteken a sepsiszentgyörgyi székhelyű Erdélyi Művészeti Központban a 2017-ben elhunyt kolozsvári irodalomtörténész, műkritikus, filológus, gazdag képzőművészeti magángyűjteményének anyagából. Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész, a központ igazgatója beszélt a tárlatról, Kántornak az erdélyi képzőművészetben betöltött szerepéről. Igyekeztünk a kiállítás egyik részében olyan légkört kialakítani, hogy megmutathassuk Kántor környezetét, megidézzük az ő szellemiségét, a kedvenc alkotásait mutatjuk be. Kántor Lajosnak nagyon fontos szerepe volt az 1960–70-es évek erdélyi képzőművészetében: kritikusként, galériavezetőként is, mondhatjuk úgy is, ő tágította a kánont” fogalmazott Vécsi Nagy Zoltán...”
Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Az anyanyelv napját ünnepelték Csíkszeredában

A magyar kultúra, a történelem, a nyelv és irodalom kiváló művelőinek meghatározó erdélyi, vagy erdélyi származású alakjairól nyílt kiállítás hétfőn a csíkszeredai Kájoni János Megyei Könyvtárban. Az esemény az anyanyelv nemzetközi napjához kapcsolódóan valósult meg. A hétfőn este megnyílt Otthonunk az anyanyelv – magyar nyelvünk kiváló művelői című tárlaton 82 műalkotást mutattak be a közönségnek, a tárgyak közül 72 a székelyudvarhelyi Lázár Imre bronz öntőmester képzőművészeti gyűjteményének része. A szobrok és plakettek mellett festmények is helyet kaptak a kiállításon, amelyet Kovács Árpád székelyudvarhelyi művészettörténész mutatott be a közönségnek. A művészettörténész elmondta: Lázár Imre harangöntő mesterként fogott hozzá szobrok készítéséhez is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Transindex-kerekasztal: Nyelvtudásunk és a román nyelvvel szembeni attitűdjeink

A román nyelv sokak számára szorongást okoz, az erdélyi magyarok egy negyede érzi kényelmetlenül magát, ha románul kell beszélnie, mert nem tudja pontosan kifejezni gondolatait, eltéveszti a nyelvtant, vagy simán csak azért, mert az akcentusáról mindenki fölismeri. Toró Tibor politológus és Kiss Tamás szociológus – mindketten az MTA külső köztestületének tagjai – szerint az erdélyi magyarok legnagyobb része szeretne jól tudni románul, nem igaz, hogy nem akarnak megtanulni a fiatalok. A kutatók legújabb munkájuk során hét állam (Észtország, Lettország, Litvánia, Macedónia, Románia, Szerbia és Szlovákia) kisebbségi oktatási rendszerét hasonlítják össze abból a szempontból, hogy milyen kisebbségvédelmi rendszerbe illeszkednek. Külön vizsgálják az oktatás nyelvének típusait, a többségi nyelv oktatásának módozatait, az intézményrendszert, valamint az oktatás tartalmát...”
Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Szembenézés a múlttal a film eszközével

Varga Ágota „A tartótiszt” című dokumentumfilmje szerepel február 23-án, 19 órától a bécsi Collegium Hungaricum online történelmi filmestjének programján. A film a múltbéli magyar állambiztonság működését tárja fel személyes sorsokon keresztül. A filmből egy munkájának elkötelezett ember portréja bontakozik ki, aki feladatával kapcsolatban évtizedekig nem érzett morális felelősséget, azonban a három egykori érintettel való találkozás a múlt átértékelésére készíti...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Családi krízisek a pandémia idején

Igazi szakítópróba a családok számára a járvány. Ez derül ki az SOS-Gyermekfalu krízisszolgálatának statisztikáiból. Válás miatt 29%-kal, családi konfliktusok miatt pedig 93%-kal többen kértek segítséget a szolgáltatótól tavaly, mint egy évvel korábban. [...] A Rainbows/Szivárványok nevű szerveződés az SOS-Gyermekfalu keretei közt segít a gyermekeknek, fiataloknak, akiknek elváltak a szülei, vagy meghalt egy közeli családtagjuk. Márciustól ismét működnek Burgenlandban a szervezet kortárs csoportjai, amelyek a krízishelyzetbe került fiataloknak segítenek az érzelmi feldolgozásban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)